

OPI SKELIJOIDEN PÄIHDEOHJELMA

Toimenpideohjelma päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja
ongelmatilanteisiin puuttumisen tueksi
Lapin yliopistossa

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
2 Ennaltaehkäisevä toiminta	4
2.1 Yliopiston rooli	4
2.1.1 Toiminnan organisointi	4
2.1.2 OmaOpettajatoiminta	4
2.1.3 Opiskelijatuutoritoiminta	5
2.2 YTHS:n rooli	5
3 Päihdeongelman tunnistaminen	5
3.1 Yliopiston ja tiedekunnan rooli	5
3.2 YTHS:n rooli	6
3.3 Opiskelijoiden ja opiskelijajärjestöjen rooli	6
4 Päihdeongelmaan puuttuminen	6
4.1. Puheeksiotto	7
4.1.1 Opetushenkilökunnan tekemä puheeksiotto	7
4.1.2 Päihdeyhdyshenkilö	7
4.1.3 YTHS:n rooli	7
4.1.4 Opiskelijoiden ja opiskelijajärjestöjen rooli	8
4.2 Opetustilanteesta poistaminen	8
4.3 Huumausainetestaus	9
5. Hoitoonohjauksen toimintamalli Lapin yliopistossa	10
5.1 Hoitoonohjausneuvottelu	10
5.2 Hoitovaihtoehdot	11
6 Päihdeongelma ja kurinpidolliset seuraamukset	12
6.1 Opiskelutilanteesta poistaminen	12
6.2 Opiskeluoikeuden peruuttaminen (SORA-alat)	13
7 Arkaluonteisen tiedon käsittely ja luottamuksellisuus	14
Opetustilanteesta poistaminen päihdekäytön takia	18
LIITE 2 LUOTTAMUKSELLINEN	19
Tiedonsiirtolomake yliopistolta terveydenhuollolle. Opiskelija veloitettu esittämään huumausainetestä koskeva todistus	19

1 Johdanto

Päihteidenkäytöllä voi olla merkittävä vaikutus opinnoissa suoriutumiseen ja jaksamiseen. Nuorena aikuisena omaksutut päihdekäyttötottumukset usein jatkuvat samanlaisina myöhemmin elämässä. Päihteillä tarkoitetaan tässä ohjelmassa alkoholia, huumeita ja lääkkeitä, joita on käytetty huumaavassa tarkoituksessa.

Päihdeohjelman tavoitteena on:

- Edistää opiskelu- ja työkykyä
- Edistää opiskelijoiden terveyttä ja hyvinvointia
- Ennaltaehkäistä päihdehaittoja
- Helpottaa puuttumista opiskelijan päihdeongelmaan
- Parantaa hoitoonohjausta.

Päihdeohjelman pitkän aikavälin tavoitteena on vaikuttaa opiskelijoiden päihdekäyttökulttuuriin.

Tämä Lapin yliopiston päihdeohjelma on laadittu Unifin johdolla yliopistojen, Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL:n) ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS:n) vuonna 2014 yhteistyönä toteuttaman malliversion pohjalta. Käytetty malliversio on päivitetty OHA-forumin, UNIFIn, YTHS:n sekä SYLin yhteistyönä vuonna 2018.

Ohjelman tavoitteena on sanktioiden sijasta korostaa ennaltaehkäisyä, tunnistamista, ohjausta ja varhaista puuttumista. Kaikissa yhteyksissä on pidettävä huolta siitä, ettei asianosaisten oikeusturvaa loukata.

Yliopisto edistää opiskelijan ja opiskelijayhteisön hyvinvointia lisääviä toimintamalleja ja vahvistaa opiskelijakulttuurin päihteettömiä vaihtoehtoja. Lapin yliopistossa on **Hyvinvointityöryhmä**, jossa on edustajat opiskelupalveluista, opetushenkilökunnasta, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiöstä ja ylioppilaskunnasta sekä opiskelijoiden hyvinvointipalveluista.

Hyvinvointityöryhmän yhtenä tehtävänä on ennaltaehkäisevän päihdetyön suunnittelu ja koordinointi yliopistossa. Se myös koordinoi päihdeohjelman toteuttamista ja sopii yhteisistä toimintatavoista päihdeasioissa.

Yliopistossa on nimetty opiskelijoiden **päihdeyhdyshenkilö**, joka koordinoi opiskelijoiden päihdeongelmaan puuttumista. Päihdeyhdyshenkilön tehtävänä on antaa neuvoja ja tukea opiskelijoiden päihdeongelmaan puuttumisessa ja puheeksioton toteuttamisessa. Hän kokoaa ilmoitukset päihdekäytön takia opetuksesta poistetuista opiskelijoista, organisoi ja osallistuu yliopiston edustajana hoitoonohjausneuvotteluun, huolehtii opiskelijan kuulemisesta huumetestausta varten sekä koordinoi huumetestauksen toteuttamista. Lisäksi hän toimii yhteyshenkilönä päihdeasioissa yliopiston, YTHS:n ja tarvittaessa hoitoyksiköiden välissä.

2 Ennaltaehkäisevä toiminta

2.1 Yliopiston rooli

Yliopisto edistää päihteetöntä opiskeluympäristöä ja vastuullista alkoholin käyttöä. Päihdeohjelmasta tiedotetaan opiskelijoille säännöllisesti lukuvuosittain: uusille opiskelijoille opintojen aloitusviikolla tai orientoivissa opinnoissa ja myöhemmin opintojen aikana soveltuvien osien esimerkiksi harjoittelujaksojen yhteydessä.

2.1.1 Toiminnan organisointi

Yliopistossa on opiskelijoiden hyvinvointityöryhmä, jonka jäsenenä on sekä opetushenkilökuntaa että opiskelijoita. Työryhmän tehtävänä on ennaltaehkäisevän päihdetyön suunnittelu, yhteisistä toimintatavoista sopiminen ja muiden hyvinvointiin liittyvien kysymysten käsittely. Hyvinvointityöryhmä seuraa yliopiston päihdetilannetta vuosittain.

Yliopistossa on nimetty päihdeyhdyshenkilö opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumisen tueksi (opiskelijoiden päihdeyhdyshenkilö). Päihdeyhdyshenkilö raportoi hyvinvointityöryhmälle vuosittain yliopiston päihdetilanteesta.

2.1.2 OmaOpettajatoiminta

Jokaisella opiskelijalla on opintojen alkuvaiheessa nimetty OmaOpettaja tai vastaavaa tehtävää hoitava henkilö muulla nimikkeellä. OmaOpettaja on opiskelijan tukihenkilö opintojen etenemiseen liittyvissä kysymyksissä, ja hän myös ohjaa opiskelijaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) tekemisessä. OmaOpettajat ja opiskelijat tapaavat sekä ryhmätapaamisissa että tarvittaessa yksilötapaamisissa.

Henkilökohtaisen ohjauksen yhteydessä opiskelijan jaksamiseen, hyvinvointiin ja päihteidenkäyttöön liittyvät kysymykset voivat nousta esille. Tiedekunnan on huolehdittava riittävästä koulutuksesta ja tuesta, jotta OmaOpettajat pystyvät

toimimaan myös tällaisissa tilanteissa. OmaOpettajakoulutuksessa käydään läpi yliopiston opiskelijoiden päihdeohjelma.

2.1.3 Opiskelijatuutoritoiminta

Ensimmäisestä opiskelupäivästä lähtien jokaisella opiskelijalla on nimetty opiskelijatuutori. He ovat ylioppilaskunnan valitsema ja valtuuttamia vertaisohjaajia, jotka tutustuttavat uudet opiskelijat tiedekuntaan, opintoihin, vanhempiin opiskelijoihin ja muuhun yliopistoon.

Tuutorikoulutuksissa suositellaan käsiteltäväksi vastuullista alkoholin käyttöä. Opiskelijatuutorointiin liittyvissä tilaisuuksissa huomioidaan, että kaikki opiskelijat eivät käytä alkoholia ja tapaamisissa suositetaan päihteettömiä ympäristöjä.

2.2 YTHS:n rooli

YTHS:

- tukee opiskelijoiden päihteettömyyttä ja päihteiden riskikäytön ennalta ehkäisyä
- antaa opiskelijoille terveystarkastuksien yhteydessä tietoa alkoholinkäytön tai muun päihdekäytön vaikutuksista terveyteen ja opiskelukykyyhin
- pitää esillä päihteettömyyttä ja terveyttä edistäviä aiheita opiskelijoiden hyvinvointitapahtumissa ja verkkosivuillaan
- seuloo alkoholin riskikäyttöä AUDIT-testillä sekä tarjoaa ohjausta ja neuvontaa riskikäyttäjille
- osallistuu oppilaitoksen päihdeyhdyshenkilöiden kokouksiin ja päihdehaittoja ehkäisevän koulutukseen toteuttamiseen

Tietoa korkeakouluopiskelijoiden päihteidenkäytöstä kerätään valtakunnallisesti toteutettavalla korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksella (KOTT) neljän vuoden välein. Lisäksi YTHS:n ensimmäisen vuoden opiskelijoiden sähköisestä terveystutkimuksesta on mahdollista saada tiedekuntakohtaista tietoa päihteiden käytöstä.

3 Päihdeongelman tunnistaminen

3.1 Yliopiston ja tiedekunnan rooli

Päihteiden haitallinen käyttö saattaa ilmetä päihtyneenä tai krapulaisena esiintymisenä, alkoholin tuoksuna tai muina suorina päihdekäytön merkkeinä. Haitallinen päihdekäyttö voi olla taustatekijänä monenlaisessa oireilussa sekä elämänhallinnan ja toimintakyvyn ongelmissa, kuten toistuvissa lyhyissä poissa oloissa, myöhästelyssä tai opintasuoritusten huonontumisessa. Oireilun ja vaikeuksien taustalla voi olla monenlaisia muita asioita. Varhainen välittäminen ja

puheeksi ottaminen voi olla opiskelijan kannalta hyödyllistä. Puheeksi ottamisen tulee tapahtua rakentavasti ja leimaamattomasti.

Jos henkilökunnalla herää huoli opiskelijan mahdollisesta päihdeongelmasta, asia pitää ottaa kyseisen opiskelijan kanssa välittömästi puheeksi (katso luku 4.1).

3.2 YTHS:n rooli

YTHS pyrkii tunnistamaan haitallisen päihteiden käytön ensimmäisen vuoden opiskelijoiden terveystarkastuksessa (Sätky) ja ottamalla päihdekäytön aktiivisesti puheeksi vastaanotoilla. Vastaanotoilla selvitetään päihteiden käytön mahdollista yhteyttä opiskelijan terveydentilan ja toimintakyvyn ongelmiin.

3.3 Opiskelijoiden ja opiskelijajärjestöjen rooli

Opiskelijat ja opiskelijajärjestöt ovat avainasemassa opiskelijatovereiden päihdeongelmien tunnistamisessa. Todennäköisesti opiskelijatoverit havaitsevat muita tahoja helpommin ja varhaisemmin päihdekäyttöön liittyviä ongelmia. Tällaisia tilanteita ovat erityisesti, kun opiskelija toistuvasti loukkaa itseään tai joutuu tappeluun päihtymystilan takia. Samoin toistuva alkoholin juominen sammumispisteeseen asti tai niin, ettei edellisen illan tapahtumista ole muistikuvia, ovat aina merkkejä alkoholin ongelmakäytöstä. Huumeiden käyttöön voi liittyä aistiharhoja, harha-ajatuksia, outoa tai aggressiivista käytöstä. Opiskelijatoverit tietävät usein opetushenkilökuntaa paremmin, milloin päihdekäyttö vaikuttaa myös opintasuorituksiin. Lapin yliopiston ylioppilaskunnan sivuilla on esitetty yhteisen tilan periaatteet. Ohjeet auttavat tilaisuuksia ja tapahtumia suunniteltaessa sekä antavat toimintaohjeita epäasialliseen käytökseen puuttumiseen.

4 Päihdeongelmaan puuttuminen

Mahdollisimman varhainen puuttuminen päihdeongelmaan sekä puheeksiotto ovat ensisijaisia toimia, kun opiskelijan päihdekäyttö on huolta herättävää. Mitä varhaisemmin päihdekäyttö otetaan puheeksi, sitä helpompi on vähentää siitä koituvia haittoja.

Huolta herättävän päihdekäytön voi ottaa puheeksi opetushenkilökuntaan tai muuhun henkilökuntaan kuuluva, opintopäällikkö, opettajatuutori tai opiskelijatoveri. Päihdekäyttöön puuttumisen ja puheeksioton tavoitteena on ensisijaisesti tukea opiskelijaa opinnoissaan. Kaikissa yhteyksissä on pidettävä huolta siitä, ettei asianosaisten oikeusturvaa loukata.

Yliopisto voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestistä koskevan todistuksen tietyin perustein. Yliopistolain 43 d § sisältämät edellytykset huumausainetestauksen osalta tulee selvittää kussakin tapauksessa erikseen.

4.1. Puheeksiotto

4.1.1 Opetushenkilökunnan tekemä puheeksiotto

Jos opetushenkilökunnalla herää huoli opiskelijan päihdeongelmasta, asia on syytä ottaa puheeksi välittömästi hänen kanssaan. On suositeltavaa, että puheeksiottaja on opiskelijan opettajatuutori. Puheeksioton voi tehdä myös muu opetushenkilökuntaan kuuluva, jolla on osaamista tai kokemusta puheeksiotosta tai joka sillä hetkellä tuntee opiskelijan tilanteen parhaiten. Opettajan ja opiskelijan keskustelut asiasta ovat luottamuksellisia eikä opettaja saa kertoa opiskelijan henkilötietoja ilman opiskelijan suostumusta. Mahdollisista jatkotoimenpiteistä sopivat puheeksioton tehnyt opettaja ja opiskelija yhdessä.

Puheeksiotto on avoimessa ilmapiirissä tapahtuva keskustelu, jossa päihdeongelman arkaluontoisuus on otettava huomioon. Puheeksiotto tehdään aina kahden kesken. Opiskelijan päihdekäytöstä ei saa keskustella ryhmätilanteessa esimerkiksi muiden opiskelijoiden kuullen. Keskustelun tarkoituksena on ilmaista huoli opiskelijan päihdekäytöstä ja sen vaikutuksista hänen opintoihinsa ja hyvinvointiinsa. Tällaisissa tilanteissa keskustelu itsessään toimii varhaisena puuttumisena, mutta tilanne on syytä arvioida uudelleen esimerkiksi muutaman kuukauden kuluttua. Puheeksiotossa opiskelijalle voidaan myös suositella yhteydenottoa YTHS:ään kokonaistilanteen arviointia varten.

Päihdeyhdyshenkilöltä saa neuvoja ja tukea puheeksioton toteuttamiseen.

4.1.2 Päihdeyhdyshenkilö

Opetushenkilökunta, OmaOpettaja tai opiskelija voivat ottaa yhteyttä yliopiston opiskelijoiden päihdeyhdyshenkilöön, mikäli opiskelijan päihdekäyttö on huolta herättävää ja he toivovat neuvoja ja tukea siihen, miten puuttua siihen. Päihdeyhdyshenkilö kokoaa ilmoitukset päihdekäytön takia opetuksesta poistetuista opiskelijoista (liite 3).

Päihdeyhdyshenkilö toimii yhteyshenkilönä tiedekunnan, YTHS:n ja tarvittaessa hoitoyksiköiden välillä. Päihdeyhdyshenkilö tehtävänä on koordinoida/organisoida huumausainetestaus. Hän myös koordinoi ja osallistuu yliopiston/tiedekunnan edustajana hoitoonohjausneuvotteluun (katso luku 5.1).

4.1.3 YTHS:n rooli

YTHS:

- antaa neuvontaa päihteiden haitoista ja puuttuu haitalliseen käyttöön esim. mini-interventiolla

- ohjaa päihderiippuvaisen opiskelijan tarvittaessa päihdehoidosta vastaavaan palveluun
- osallistuu hoitoneuvotteluihin ja toimii hoitoonohjaustilanteissa asiantuntijana (kuntoutussuunnitelma)
- seuraa opiskelijan päihdehäiriön hoidon toteutumista
- tukee päihdekuntoutujan paluuta opiskeluun
- toimii päihdekriisitilanteissa muun opiskeluyhteisön tukena

Jos YTHS:n terveydenhuollon ammattihenkilö (terveydenhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, lääkäri, hammaslääkäri tai psykologi) vastaanottotyössään havaitsee tai epäilee potilaana olevan opiskelijan kärsivän päihteiden liikkakäytöstä, hän joko kartoittaa itse opiskelijan päihteidenkäytön, päihdehistorian, somaattisen ja psyykkisen tilan tai ohjaa opiskelijan sellaiselle YTHS:n työntekijälle, jolla on kokemusta päihdepotilaan hoidontarpeen arvioinnista. Yleensä arviointi tapahtuu yleislääkärin tai terveydenhoitajan vastaanotolla. Jatkohoito tapahtuu useimmiten joko YTHS:ssä terveydenhoitajan, yleislääkärin tai psykologin vastaanotolla, Nuorisoasemalla (yleensä alle 25-vuotiaat) tai A-klinikalla. Tarvittaessa opiskelija voidaan ohjata myös katkaisuhuoltoon, laitospäihdehoitoon tai psykiatrin arvioon jatkohoitotarpeista.

YTHS:n työntekijöitä sitoo vaitiolovelvollisuus, joten kaikki potilaan kanssa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia, eikä niistä välitetä tietoa yliopistolle. Mikäli opiskelijan epäillä olevan päihteiden käytön vuoksi vaaraksi opiskeluyhteisön tai harjoittelupaikan turvallisuudelle on terveydenhuollon ammattihenkilöllä salassapitosäännösten estämättä oikeus antaa terveydentilaan ja toimintakykyyn liittyviä tehtävien hoidon kannalta välttämättömiä tietoja yliopiston rehtorille, harjoittelusta vastaaville henkilöille ja yliopiston turvallisuudesta vastaavalle muulle henkilölle opiskelun turvallisuuden varmistamiseksi (ks. myös luku 7).

4.1.4 Opiskelijoiden ja opiskelijajärjestöjen rooli

Jos opiskelijatoverin päihdekäyttö herättää huolta, se tulisi ottaa puheeksi hänen kanssaan mahdollisimman pian, esimerkiksi juhlien jälkeen. Tärkeää puheeksiotossa on antaa palautetta opiskelijatoverille siitä, että hänen päihdekäyttönsä on herättänyt huolestumista tai siitä, että hän käyttää liikaa alkoholia. Neuvoa, tukea ja apua puheeksiottoa varten voi kysyä ylioppilaskunnasta ilman, että opiskelijatoverin henkilöllisyys paljastuu. Suositeltavaa on neuvoa opiskelijatoveria ottamaan yhteyttä YTHS:ään tarkempaa tilannearviointia varten.

4.2 Opetustilanteesta poistaminen

Yliopistolain 45 §:n mukaan opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä

poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka yliopiston järjestämästä tilaisuudesta.

Mikäli opetustilanteesta tai tilaisuudesta poistaminen on johtunut päihteiden käytöstä, suositellaan, että sen yhteydessä tai mahdollisimman pian sen jälkeen järjestetään puheeksiottotilaisuus. Opetuksesta poistamiset kirjataan (liite 1) ja toimitetaan tiedekunnan päihdeyhdyshenkilölle.

4.3 Huumausainetestaus

Todistusta huumausainetestistä voidaan vaatia kaikkien alojen yliopisto-opiskelijoilta, ei vain niiltä, joita koskee SORA-lainsäädännön soveltuvuusarviointi.

Yliopisto voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestistä koskevan todistuksen, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa tai että opiskelijalla on riippuvuus huumeista (yliopistolaki 43 d §). Yliopiston tulee määritellä selkeästi ne yliopiston toimijat, jotka voivat velvoittaa opiskelijaa esittämään huumausainetestistä koskevan todistuksen, koska yliopistolaissa ei ole tästä säännöstä. Koska päihtymysepäilyn synnyttyä opiskelija pitää saada testiin välittömästi, näitä toimijoita pitää nimetä riittävän monta. Lapin yliopistossa tämän velvoituksen voi tehdä tiedekunnan dekaani sekä opetuksesta vastaava varadekaani, kielikeskuksen johtaja ja yliopiston hallintojohtaja.

Edellytyksenä on lisäksi, että testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi ja opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena toimiminen

1. vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä,
2. vakavasti vaarantaa salassapitosäännöksiin suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä tai
3. merkittävästi lisää yliopiston tai harjoittelupaikan hallussa olevien huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen aineiden laittoman kaupan ja leviämisen riskiä (yliopistolaki 43 d §).

Huumeistausta varten opettaja tai harjoittelun ohjaaja täyttää liitteenä 2 olevan lomakkeen ensimmäisen sivun ja toimittaa sen yliopiston opiskelijoiden päihdeyhdyshenkilölle. Lomaketta täytettäessä on olennaista arvioida ja kuvata konkreettisesti opiskelijan toimintakyvyn heikentyminen. Testin, lomakkeessa olevan toimintakykyarvion ja terveydenhuollon yksikössä tehtävän toimintakykyarvion perusteella terveydenhuollon toimintayksikkö laatii selvityksen siitä, onko opiskelija käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt. Opiskelijan toimintakyky saattaa erota

oppilaitoksessa ja terveydenhuollossa, joten lomakkeen täyttäminen on ensiarvoisen tärkeää.

Päihdeyhdyshenkilö sopii terveydenhuollon (yleensä YTHS:n) kanssa huume-testauksen käytännönjärjestelyistä. Mikäli päihdeyhdyshenkilö ei ole välittömästi käytettävissä opettaja tai ohjaaja voi hoitaa huumausainetestauksen järjestelyt. Mikäli suinkin mahdollista, huume-testiin on päästävä saman vuorokauden sisällä kuin epäily huumeiden vaikutuksen alaisena olosta syntyi, ensisijaisesti välittömästi.

Opiskelija saa testiä koskevan todistuksen terveydenhuollon toimintayksiköltä yliopistolle kohtuullisessa ajassa, joka selvitetään etukäteen testejä suorittavan yksikön kanssa. Yliopisto vastaa huumausainetestistä koskevasta todistuksesta aiheutuvista kustannuksista. On suositeltavaa, että päihdeyhdyshenkilö tiedottaa YTHS:n yksikköä heti, kun opiskelija on veloitettu esittämään huumausainetestistä koskevan todistus.

Veri- ja/tai virtsanäyte annetaan valvotuissa, kontrolloiduissa olosuhteissa noudattaen sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistusta työpaikan huume-testauksesta. Testitulokset tulkitaan yliopistosta riippumattomassa terveydenhuollon yksikössä, joka on yleensä YTHS. Testattavalla on aina oikeus saada testitulokset kirjallisena.

Huumausainetestaukseen määrääminen on tosiasiallista hallintotoimintaa, joka tehdään perustellusta syystä saadun taustatiedon perusteella. Opiskelija voi kieltäytyä menemästä testiin. Tällöin hän ei luonnollisesti voi esittää yliopistolle huumausainetestistä koskevaa todistusta, jonka yliopisto on hänet velvoittanut esittämään. On myös mahdollista, että opiskelija suostuu menemään testiin, mutta kieltäytyy esittämästä yliopistolle sitä koskevaa todistusta. Testistä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytyminen voi johtaa kurinpitotoimiin: rehtori voi yliopistolain 45 §:n nojalla antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen. Mikäli opiskelija varoituksen saatuaan toistuvasti kieltäytyy esittämästä testiä koskevaa todistusta, yliopiston hallitus voi erottaa opiskelijan määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Tällaiset kurinpitopäätökset (sekä varoituksen antaminen että määräajaksi erottaminen) ovat hallintopäätöksiä, ja ennen niiden tekemistä opiskelijaa on asianmukaisesti kuultava. Kuuleminen on luonnollisesti tarpeen myös siinä tilanteessa, jossa testin tuloksen perusteella harkitaan SORA-menettelyn käynnistämistä opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamiseksi.

5. Hoitoonohjauksen toimintamalli Lapin yliopistossa

5.1 Hoitoonohjausneuvottelu

Mikäli päihdekäyttö on selvästi vaikuttanut opiskelijan opintosuorituksiin, vaarantanut turvallisuutta taikka vakavalla tavalla opiskelijan omaa terveyttä tai opiskelijan huumausaineiden käyttö on riippuvuustasoista, päihdeyhdyshenkilö

järjestää hoitoonohjausneuvottelun. Hoitoonohjausneuvottelua varten kerätään tarvittavat taustatiedot, ja osallistujille lähetetään kirjallinen kutsu, joka sisältää tiedon osallistujista ja neuvottelun tavoitteesta. Hoitoonohjausneuvotteluun osallistuvat 1) opiskelija, 2) YTHS:n edustaja, 3) yliopiston/tiedekunnan edustaja tai edustajat (esim. opettaja tai päihdeyhdyshenkilö) sekä 4) tarvittaessa opiskelijan tukihenkilö. Neuvottelun puheenjohtajana toimii YTHS:n edustaja. Päihdeyhdyshenkilö toimii yhteyshenkilönä tiedekunnan, YTHS:n ja tarvittaessa hoitoyksiköiden välillä.

On suositeltavaa, että hoitoonohjauksen nopeuttamiseksi opiskelija ottaisi itse yhteyttä YTHS:ään tilannekartoitusta sekä hoidonsuunnittelua varten jo ennen neuvottelua. YTHS:n käyntien sisältö on luottamuksellinen, eikä läpikäytyjä asioita käsitellä hoitoonohjausneuvottelussa ilman opiskelijan suostumusta.

Hoitoonohjausneuvottelun tarkoituksena on saada opiskelija ymmärtämään hoidon tarpeensa ja hakeutumaan hoitoon sekä varmistaa, että hänelle on hoitoa tarjolla. Vastuu hoitoon sitoutumisesta on opiskelijalla ja vastuu hoidosta terveydenhuollon toimintayksiköllä. Yliopisto ei voi ottaa vastuuta opiskelijan hoidosta eikä yliopistolla myöskään ole oikeutta saada tietoa opiskelijan hoidosta ilman lakisääteistä perustetta.

5.2 Hoitovaihtoehdot

Päihdeongelmia hoidetaan mm. A-klinikkasäätiön Nuorisoasemalla tai A-klinikalla ja YTHS:ssä. Hoidon tarpeen arviointi on tarkoituksenmukaisinta tehdä YTHS:ssä. Hoito on usein yksilöpsykoterapiaa. Mikäli on tarvetta laitostuntoutusjaksolle, ohjataan opiskelija kotipaikkakunnan sosiaali- ja terveystoimeen. Laitostuntoutusjakson ajaksi opiskelijan on mahdollista saada KELAn kuntoutusrahaa.

Vastuutoimija	Tehtävät
Opiskelijoiden päihdeyhdyshenkilö	- toimii yliopiston yhteys- ja vastuuhenkilönä opiskelijan päihdekäyttöön puuttumisessa - kokoaa ilmoitukset päihdekäytön takia opetuksesta poistetuista opiskelijoista - järjestää opiskelijan puheeksiottotilaisuuden - kokoaa puheeksiottotilaisuuksien dokumentit ja muistiot - järjestää opiskelijan tilanteen uudelleen arviointi -keskustelun 4-8 vk:n kuluttua - organisoii ja osallistuu seuranta- ja hoitoonohjausneuvotteluun - valmistelee kuulemistilaisuudet - koordinoi huumetestauksen toteuttamista

Opettaja	- kehottaa opiskelijaa poistumaan opetustilanteesta päihdekäytön takia tai pyytää virastomestarin poistamaan opiskelijan tilanteesta, jos opiskelija ei kehotuksesta suostu poistumaan - täyttää lomakkeen opetustilanteesta poistamisesta ja toimittaa sen päihdeyhdyshenkilölle
OmaOpettaja	- jos opiskelijan henkilökohtaisissa tapaamisissa tulee esiin opiskelijan huolestuttava päihdekäyttö, voi ottaa yhteyttä päihdeyhdyshenkilöön
Dekaani/Varadekaani Hallintojohtaja Kielikeskuksen johtaja	- velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestistä koskevan todistuksen
Opiskelijatuutori	- järjestää päihdeettömiä tuutoritapaamisia - kertoo uusille opiskelijoille päihdeohjelmasta
Hyvinvointityöryhmä	- suunnittelee ja koordinoi ennaltaehkäisevää päihdetyötä yliopistossa - sopii yhteisistä toimintatavoista päihdeasioissa - seuraa päihdeohjelman toteuttamista
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö YTHS	- jakaa tietoa päihteiden vaikutuksista - toteuttaa terveystarkastuksen (sis. AUDIT –testin) - kartoittaa opiskelijan päihteiden käytön, arvioi hoidon tarpeen - osallistuu päihdeyhdyshenkilön järjestämään seuranta- ja hoitoon ohjausneuvotteluun
Opiskelija	- opiskelijatoverista huolestunut opiskelija voi luottamuksella ottaa yhteyttä opettajatuutoriin, opintopäällikköön tai korkeakoulukuraattoriin
Opiskelijajärjestöt	- edistää päihdeettömyyttä opiskelijakulttuuria
Korkeakoulukuraattori	- tukee omasta päihteiden käytöstään huolestunutta opiskelijaa ja ohjaa avun piiriin - neuvoo ja tukee opiskelijatoverin päihteidenkäytöstä huolestunutta opiskelijaa

6 Päihdeongelma ja kurinpidolliset seuraamukset

Yliopistolain 45 §:n mukaan yliopisto voi käyttää seuraavia kurinpidollisia toimenpiteitä: poistaa opiskelijan opetustilanteesta, evätä oikeuden osallistua opetukseen kolmeksi päiväksi, antaa kirjallisen varoituksen tai erottaa opiskelijan määräajaksi. Yliopisto voi myös peruuttaa opiskeluoikeuden niin sanotun SORA-lainsäädännön tarkoittamissa tilanteissa.

6.1 Opiskelutilanteesta poistaminen

Yliopistolain 45 § mukaan opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä

poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka yliopiston järjestämästä tilaisuudesta. Mikäli opetuksesta poistaminen johtuu päihdekäytöstä, on suositeltavaa, että tilanteen jälkeen järjestetään puheeksiotto ja tehdään päihdehaittailmoitus päihdeyhdyshenkilölle, joka järjestää tarvittaessa hoitoonohjausneuvottelun.

Yliopistolain 45 a §:n mukaan rehtori ja opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluva sekä harjoittelun ohjaaja voivat toimia opiskelutilanteesta poistamisessa yhdessä tai erikseen. Yliopistolain 45 § mukaan opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai yliopistossa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Yliopistolain 45 a §:n mukaan rehtori ja opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluva sekä harjoittelun ohjaaja voivat toimia opiskeluun osallistumisen epäämisessä yhdessä tai erikseen. Opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos hän häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo yliopiston järjestystä, kieltäytyy huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisestä tai on käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt (yliopistolaki 45 §). Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää yliopiston rehtori.

Jos opiskelijan teko on vakava tai epäasiallinen käytös jatkuu kirjallisen varoituksen jälkeen, opiskelija voidaan erottaa yliopistosta enintään vuodeksi. Päätöksen tekee yliopiston hallitus.

6.2 Opiskeluoikeuden peruuttaminen (SORA-alat)

Viimesijaisena keinona puuttua turvallisuutta vaarantaviin tilanteisiin silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisen turvallisuutta taikka potilas- tai asiakasturvallisuutta koskevia vaatimuksia, on opiskeluoikeuden peruuttaminen. Tutkinnot, joiden suorittajia opiskeluoikeuden peruuttaminen voi koskea, ovat farmaseutin ja proviisorin tutkinto, hammaslääketieteen kandidaatin ja lisensiaatin tutkinto, lääketieteen kandidaatin ja lisensiaatin tutkinto, psykologian kandidaatin ja maisterin tutkinto, humanististen tieteiden kandidaatin ja filosofian maisterin tutkinto logopedian alalla. Lisäksi sosiaalityön koulutuksen ja psykoterapeuttikoulutuksen samoin kuin opettajankoulutuksen opintoja suorittavien opiskeluoikeus voidaan peruuttaa.

Opiskelijan päihdeongelma on ensisijaisesti pyrittävä hoitamaan ja opiskeluoikeuden peruuttaminen tulee kyseeseen useimmiten vasta, jos opiskelijan päihdeongelma edelleen ilmenee opinnoissa. Jos opiskelijan päihteiden käyttö on aiheuttanut toisen

henkilön terveyden tai turvallisuuden toistuvan tai vakavan vaarantumisen tai olosuhteet muuten antavat aihetta, peruuttamisprosessin välitön käynnistäminen voi olla ensisijainen vaihtoehto.

Yliopisto voi peruuttaa opiskeluoikeuden yliopistolain 43 a §:n mukaan, jos:

1. opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti opinnoissaan toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan opintoihin liittyvissä käytännön tehtävissä tai harjoittelussa; tai
2. on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä 37 a §:n 1 momentin mukaisia opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä; tai
3. opiskelija on hakuvaiheessa salannut sellaisen 37 a §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi; tai
4. opiskelija on tuomittu rangaistukseen laissa erikseen mainituista rikoksista, joita ovat siveellisyys- ja seksuaalirikokset, murha, tappo, surma, törkeä pahoinpitely, törkeä ryöstö ja huumausainerikokset (ei kuitenkaan huumausaineiden käyttörikos), jos opinnot tai opintoihin kuuluva harjoittelu edellyttää olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä ja peruuttaminen on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi.

Kaikissa tapauksissa ennen peruutuspäätöksen tekemistä yliopiston on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan suostumuksellaan siirtää yliopiston sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Päätökseen opiskeluoikeuden peruuttamisesta tekee yliopiston hallitus. Opiskeluoikeus voidaan laissa säädetyin edellytyksin palauttaa. Mikäli opiskelijan opiskeluoikeus on peruutettu päihdeongelman vuoksi, on hänen mahdollista hakea opiskeluoikeuden palauttamista, jos päihdeongelma on väistynyt ja lääkäri arvioi, että opiskelija täyttää alakohtaiset terveydentilavaatimukset.

7 Arkaluonteisen tiedon käsittely ja luottamuksellisuus

Päihdeongelmaa käsiteltäessä käsitellään myös opiskelijan terveystietoja. Henkilötietojen käsittelyä yliopistoissa säätelevät EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679), sitä täydentävä kansallinen tietosuojalaki (1050/2018), julkisuuslaki (621/1999) sekä yliopistolaki (558/2009). Näissä säädöksissä henkilön terveystietojen käsittelyyn kohdistuu erityisiä vaatimuksia muun muassa salassapidon osalta.

Terveystietoihin liittyvät määritelmät laissa

Tietosuoja-asetuksen mukaan henkilötietoja ovat kaikki tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan henkilöön liittyvät tiedot (tietosuoja-asetus 4 artikla kohta 1).

Tietosuoja-asetuksen mukaan erityisiä henkilötietoryhmiä ovat muun muassa terveyttä koskevat tiedot (tietosuoja-asetus 9 artikla). Terveystiedoilla tarkoitetaan henkilön fyysiseen tai psyykkiseen terveyteen liittyviä henkilötietoja, mukaan lukien tiedot terveystietojen tarjoamisesta, jotka ilmaisevat hänen terveydentilansa (tietosuoja-asetus 4 artikla kohta 15). Yliopistolaissa säädetään hakijan ja opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevien tietojen käsittelystä tietyissä opiskeluoikeutta ja kurinpitoa koskevissa prosesseissa. Yliopistolaissa on lisäksi käsittelysäännöksiä arkaluonteisten henkilötietojen käsittelystä yleisesti.

Opiskelijan terveystietojen käsittely yliopistossa

Yliopistolla tulee olla tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukainen käsittelyperuste, kun se käsittelee opiskelijoiden henkilötietoja (esim. opiskelijan nimi ja opiskelijan opintasuoritukset). Yliopiston opetustehtävän hoitamisen kannalta olennaiset opiskelijoiden henkilötietojen käsittelyperusteet ovat lakisääteiden velvoitteen noudattaminen sekä yleiseen etuun perustuvan tehtävän suorittaminen. Yliopistolla tulee lisäksi olla tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukainen erityinen käsittelyperuste, kun se käsittelee opiskelijoiden erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja (esim. opiskelijan terveystiedot). Tietosuoja-asetuksen mukaan erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja ei saa käsitellä kuten kerätä, säilyttää, hakea, muuttaa, tuhota, luovuttaa ilman tietosuoja-asetuksessa säädettyä perustetta (tietosuoja-asetus 4 artikla kohta 2 ja 9 artikla). Käsittelykieltoa ei sovelleta tietojen käsittelyyn, josta säädetään laissa tai joka johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä. Rekisterinpitäjän on toteutettava asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi kuten tietojen salaaminen (tietosuojalaki 6§).

Yliopisto käsittelee rekisterinpitäjänä opiskelijoiden terveystietoja tiettyjä yliopistolaissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan. Yliopistolain 37 b ja 43 b–43 d §:ssä säädetään opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevien henkilötietojen käsittelystä opiskeluoikeuden myöntämistä, peruuttamista, palauttamista tai kurinpitoa koskevissa prosesseissa. Yliopistolain 45 b §:n mukaan näihin prosesseihin liittyviä tietoja yliopistossa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluoikeuden peruttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka jotka antavat lausuntoja näistä asioista.

Yliopiston tulee määritellä tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä. Arkaluonteiset tiedot on säilytettävä erillään muista henkilötiedoista. Ne tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteiden tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin (yliopistolaki 45 b §).

Julkisuuslain mukaan henkilön terveydentilaa tai vammaisuutta taikka hänen saamaansa terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelua koskevat tiedot ovat salassapidettäviä (julkisuuslaki 24 § 1 mom 25 k).

Julkisuuslain mukaisesti yliopiston palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava on vaitiolovelvollinen salassa pidettävästä tiedosta, jonka hän on saanut tietää yliopistossa toimiessaan. Vaitiolovelvollisuus koskee sekä kirjallista että suullista salassa pidettävää tietoa. Vaitiolovelvollisuus jatkuu tehtävän päätyttyäkin (julkisuuslaki 23 § 1 mom). Kaikki opiskelijan päihdeongelman selvittelyyn liittyvät keskustelut ja neuvottelut ovat luottamuksellisia eikä niiden sisältöä saa ilmaista sivullisille. Sivullisia ovat lähtökohtaisesti myös ne yliopiston työntekijät, jotka eivät osallistu kyseisen päihdeongelman selvittelyyn. Terveydenhuoltohenkilökunnalla on ammatinsa perusteella vaitiolovelvollisuus asiakkaidensa terveys- ja muista tiedoista.

Yliopistolain 90 a §:ssä säädetään poikkeuksia salassapidettäviin tietojen antamiseen. Opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevia ja tehtävien hoidon kannalta välttämättömiä tietoja on tiedon haltijalla salassapitosäännösten estämättä oikeus antaa:

1. yliopiston rehtorille ja yliopiston turvallisuudesta vastaavalle muulle henkilölle opiskelun turvallisuuden varmistamiseksi;
2. opinto-ohjauksesta vastaaville henkilölle muihin opintoihin ja tukipalveluihin ohjaamista varten;
3. opiskeluterveydenhuollosta vastaaville henkilöille opiskelijan terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi ja tarvittaviin tukitoimiin ohjaamista varten;
4. harjoittelusta vastaaville henkilöille opiskelijan sekä harjoittelupaikan henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi; sekä
5. poliisille ja yliopiston edustajalle, joka on ensisijaisessa vastuussa turvallisuusuhan selvittämisestä, välittömän turvallisuusuhan arvioimiseksi tai mikäli opiskelijan todetaan terveydentilan arvioinnissa olevan vaaraksi muiden turvallisuudelle.

Tiedon haltija voi olla muukin kuin yliopiston työntekijä, esimerkiksi opiskeluterveydenhuollon ammattihenkilö.

Lisäksi yliopistolain 90 a §:n mukaisesti yliopistolaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavalla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos hän tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella hänellä on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.

Lisätietoja:

<https://www.yths.fi/terveystieto/terveystietopankki/>

<https://paihdelinkki.fi/>

<https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01120>

Lähteet

Yliopistolaki 558/2009, yliopistoasetus 770/2009, julkisuuslaki 621/1999, tietosuojalaki 1050/2018, EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 ja niiden muutokset

Sosiaali- ja terveysministeriön SORA-lainsäädäntöä koskeva opas

Ohjelman pohjana on käytetty Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan päihdeohjelmaa

LIITE 1 LUOTTAMUKSELLINEN

Opetustilanteesta poistaminen päihdekäytön takia

Opiskelijan nimi	Henkilötunnus						
Opintojakso/opetustilanne							
Kuvaus tilanteesta							
Miten päihdehaitta todettiin? <table> <tr> <td>Humalatila</td> <td>Muut vieroitusoireet</td> </tr> <tr> <td>Muu päihtymys</td> <td>Epäasiallinen ja häiritsevä käytös</td> </tr> <tr> <td>Krapula</td> <td></td> </tr> </table>		Humalatila	Muut vieroitusoireet	Muu päihtymys	Epäasiallinen ja häiritsevä käytös	Krapula	
Humalatila	Muut vieroitusoireet						
Muu päihtymys	Epäasiallinen ja häiritsevä käytös						
Krapula							
Opiskelijan oma näkemys tilanteesta:							
Päivämäärä ja paikka Opettajan allekirjoitus, nimenselvennys ja yhteystiedot							

Lomake toimitetaan yliopiston opiskelijoiden päihdeyhdyshenkilölle.

LIITE 2 LUOTTAMUKSELLINEN

Tiedonsiirtolomake yliopistolta terveydenhuollolle. Opiskelija velvoitettu esittämään huumausainetestiä koskeva todistus

Opiskelijan nimi		Henkilötunnus													
Perustelu vaatimukselle esittää huumausainetestiä koskeva todistus ☐ epäily huumausaineiden vaikutuksen alaisena olemisesta ☐ epäily huumeriippuvuudesta															
Päihtymysepäily Paikka Pvm ja kellonaika															
Päihtymystilan arvioija * <table> <tr> <td>Nimi</td> <td>Puh</td> </tr> </table> *yliopiston tai harjoittelupaikan edustaja				Nimi	Puh										
Nimi	Puh														
Päihtymystilan arviointi <table> <tr> <td> Puhe: _ selvää _ epäselvää </td> <td> Puhuteltavuus: _ kyllä _ heikentynyt </td> <td> Ajan ja paikan taju: _ kyllä _ heikentynyt </td> </tr> <tr> <td> Kävely: _ varmaa _ epävarmaa </td> <td> Reaktiokyky: _ normaali _ hidastunut </td> <td> Alkoholin haju: _ ei _ kyllä </td> </tr> <tr> <td> Olemus: _ rauhallinen – hallittu _ unelias </td> <td> _ euforinen – menee lujaa _ uhitteleva </td> <td> _ ahdistunut _ itkuinen </td> </tr> <tr> <td> Fyysiset oireet: _ ei ole _ vapina </td> <td> _ levottomuus _ oksentaminen </td> <td> _ hikoilu </td> </tr> </table>				Puhe: _ selvää _ epäselvää	Puhuteltavuus: _ kyllä _ heikentynyt	Ajan ja paikan taju: _ kyllä _ heikentynyt	Kävely: _ varmaa _ epävarmaa	Reaktiokyky: _ normaali _ hidastunut	Alkoholin haju: _ ei _ kyllä	Olemus: _ rauhallinen – hallittu _ unelias	_ euforinen – menee lujaa _ uhitteleva	_ ahdistunut _ itkuinen	Fyysiset oireet: _ ei ole _ vapina	_ levottomuus _ oksentaminen	_ hikoilu
Puhe: _ selvää _ epäselvää	Puhuteltavuus: _ kyllä _ heikentynyt	Ajan ja paikan taju: _ kyllä _ heikentynyt													
Kävely: _ varmaa _ epävarmaa	Reaktiokyky: _ normaali _ hidastunut	Alkoholin haju: _ ei _ kyllä													
Olemus: _ rauhallinen – hallittu _ unelias	_ euforinen – menee lujaa _ uhitteleva	_ ahdistunut _ itkuinen													
Fyysiset oireet: _ ei ole _ vapina	_ levottomuus _ oksentaminen	_ hikoilu													
Kuvaus toimintakyvyn heikentymisestä 															

Huumausainetestaustodistuksen esittämiseen velvoittaneen yliopiston edustajan yhteystiedot	
Nimi	Puh
Opiskelija on ohjattu terveydenhuoltoon huumausainetestausta varten Pvm ja kellonaika Terveydenhuollon yksikön nimi Mahdollisen saattajan nimi	
_____	_____
Päivämäärä	Allekirjoitus ja nimenselvennys

Opiskelijan näkemys	
☐	Myönnän huumeidenkäytön/huumeriippuvuuden
☐	Kiellän huumeidenkäytön/huumeriippuvuuden
_____	_____
Päivämäärä	Opiskelijan allekirjoitus

Opiskelijalla tulee olla testitilanteessa mukanaan kuvallinen henkilötodistus.

Tämän asiakirjan alkuperäinen kappale on yliopiston kappale. Yksi kopio on annettu opiskelijalle ja yksi jää terveydenhuollon yksikköön.